

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Seyit TORUN
Ordu Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Her yıl ülkemizin birçok il ve ilçesinde çok çeşitli tabii afetler meydana gelmekte, can ve mal kaybının yanı sıra ürün ve kalite kaybı yaşanmakta ve çiftçilerimizin bütçeleri de bundan ciddi zarar görmektedir. 05 Haziran 2016 tarihinde Ordu'nun Perşembe ve Fatsa ilçesinde başlayan ve metrekareye düşen 300 kilogram yağış sonrası yaşanan sel felaketinde 3 kişi hayatını kaybetmiş, 2 kişi kaybolmuş, onlarca kişi yaralanmış, 14 köprü ile 16 ev yıkılmış, 100'den fazla hayvan telef olmuş, yüzlerce dönüm fındık bahçesi ve tarım arazisi zarar görmüş, 243 grup mahalle yolu kullanılamaz hale gelmiş, sel ve heyelanda içme suyu ana şebekeleri de tahrip olmuştur. Son 50 yılın en büyük sel felaketi yaşanmıştır.

Ordu fındık üretimi açısından ülkemizin lideri konumundadır. Ülkemizin tarım ihracatında 3 milyar dolarlık gibi büyük bir paya sahip olan fındık üreticisi 2016 yılında ürettiği fındığın karşılığını alamamış, sürdürülen fiyat politikası üreticiyi ciddi anlamda mağdur etmiştir. Bu mağduriyet altında ezilen üretici de, esnafta şimdi büyük bir sel felaketiyle karşı karşıya kalmıştır. Ordu ili sınırları içinde yaşanan dolu, aşırı yağış, sel taşkın ve don afetleri sebebiyle, fındığı, ekili ürünleri, hayvan varlıkları zarar gören gerçek ve tüzel kişi üreticilerinin kayıplarının bir ölçüde olsa telafi edilmesi gerekmektedir. Bu zararların karşılanabilmesi ilgili kanunun mevcut yapısıyla zor görünmektedir.

Bu nedenle 2090 sayılı kanunda belirtilen afetlerde zarar gören çiftçilere yapılacak devlet yardımlarında zarar oranının alt sınırının “% 40'dan” yüzde “10'a” çekilmesi, eklenecek geçici maddeler ile de T.C. Ziraat Bankası A.Ş, Tarım Kredi Kooperatifleri ile Özel Bankalara borcu bulunan üreticilerin borçlarının 2 yıl süreyle faizsiz olarak ertelenmesi ve son olarak da selden zarar gören bölgenin Afet Bölgesi ilan edilmesi amaçlanmıştır.

**2090 SAYILI TABİİ AFETLERDEN ZARAR GÖREN ÇİFTÇİLERE YAPILACAK
YARDIMLAR HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkındaki Kanunun 2'nci maddesinin üçüncü fıkrasının (A) ve (B) bentlerinde yer alan %40 ibareleri "10" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar hakkındaki Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 2- Hasar Tespit Komisyonlarının tespitlerinin ardından, Ordu iline bağlı Perşembe ve Fatsa ilçelerinde yaşanan sel felaketi sonrasında ürünleri yüzde 10 ve üzeri oranında zarar gören üreticilerin uğradıkları kayıplar devlet tarafından karşılanır. Devlet tarafından karşılanacak zararlarda, ürünlerin 14/06/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında kayıtlı olmaları şartı aranmaz.

Sel sonrası zarar gören üreticilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Tarım Kredi Kooperatifleri ile Özel Bankalardan aldıkları kredi borçları 2 yıl süresince faizsiz ertelenir.

MADDE 3- 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkındaki Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3- 05/06/2016 tarihinde Perşembe ve Fatsa ilçelerinde meydana gelen sel felaketi sonrasında zarar gören bölgeler afet bölgesi kabul edilir.

MADDE 4- Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 2090 sayılı kanunun 2'nci maddesinin 3'üncü fıkrasının (A) ve (B) bentlerinde yapılacak değişlikle üreticilere uğradıkları zararlardan dolayı devlet tarafından yapılacak yardımlarda aranan %40 zarara uğrama şartı %10'a çekilmiştir.

MADDE 2- 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar hakkındaki Kanuna geçici madde eklenerek %10 ve üzerindeki oranlarda zarar gören üreticilerin uğradıkları zararların devlet tarafından karşılanması, T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Tarım Kredi Kooperatifleri ve özel bankalardan alınan kredilerin 2 yıl faizsiz ertelenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3- 2090 sayılı Tabii Afetlerden Sarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanuna geçici madde eklenerek Ordu ili Perşembe ve Fatsa ilçelerinde meydana gelen sel sonucunda zarar gören bölgelerin Afet Bölgesi ilan edilmesi önerilmiştir.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Seyit TORUN
Ordu Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Türkiye coğrafi özellikleri bakımından her türlü hayvansal ürün üretimi için uygun özelliklere ve potansiyele sahip bir ülke olmakla beraber son 15 yıldır sürdürülen istikrarsız tarım politikaları, ırkların yeterince ıslah edilmemesi ve yeterli miktarda ucuz ve kaliteli yem bitkisi ekilişinin yapılmaması sonucu ülkemiz hayvancılığı mevcut durumunu koruyamadığı gibi hayvan varlığında da ciddi azalmalar yaşamıştır. Tarım ve hayvancılık sektörünün çözüm bekleyen sorunları, yem, nakliye ve enerji maliyetlerindeki artış trendiyle birleşerek et ve süt fiyatlarında hissedilir artışlar olarak kendini göstermiştir.

Türkiye kırmızı et tüketimi, dünya ülkeleri ile kıyaslandığında oldukça düşüktür. Canlı hayvan arzındaki yetersizlik ve sebep olduğu yüksek fiyatlar kırmızı et tüketimini oldukça azaltmıştır. Kırmızı et fiyatları Avrupa'da 4-5 dolar olan et fiyatları Türkiye'de ise neredeyse 20 dolar seviyelerindedir. Avrupa Birliği ülkelerinde kişi başı yıllık et tüketimi yaklaşık 20 kg. iken, Türkiye'de ise kişi başı yıllık et tüketimi 10 kg'ın altına düşmüştür.

Dengeli ve sağlıklı beslenmenin vazgeçilmez unsurlarından biri de süt ve süt ürünleridir. Ulusal Süt ve Süt Ürünleri Konseyi'nin yayınladığı Türkiye'ye Özgü Beslenme Rehberi'nde yetişkin bireylerin 2 su bardağı, çocuklar, adölesan dönemi gençler, gebe ve emzikli kadınlarla menopoz sonrası kadınların 3-4 su bardağı süt tüketmeleri önerilmektedir. Ayrıca insan beslenmesinde mükemmel bir gıda olarak nitelendirilen süttten elde edilen başta peynir, yoğurt, tereyağ, dondurma olmak üzere süt ürünleri de vazgeçilmez gıdalardır.

Yanlış ekonomik politikalar nedeniyle ülkemiz insanının alım gücü ise son yılların en düşük seviyesine inmiş, yeterince et ve süt ürünleri tüketemez hale gelmiştir.

Dünyada gıda fiyatları düşerken Türkiye'de sürekli bir artış göstermektedir. Gıda fiyatlarındaki sürekli artış enflasyonu da ciddi seviyede etkilemektedir. İnsanlarımızın uygun fiyatlarla süt ve et ürünleri tüketebilmesi, sağlıklı nesillerin yetişebilmesi adına tahıl üretimi, çiftçiler, süt ve et üreticilerinin gerçek anlamda desteklenmesi, ardından süt ve et fiyatlarının normal seviyelere, kalıcı olarak düşürülmesi sağlanmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Et ve et ürünleri ile süt ve süt ürünlerinin perakende satışında uygulanan KDV oranının % 1' e indirilmesi düzenlenmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 28 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Et ve et ürünleri ile süt ve süt ürünleri perakende satışlarında katma değer vergisi oranı %1 olarak uygulanır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ile 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Seyit TORUN
Ordu Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde uzun süredir devam eden terör olaylarında; vatan savunması ve ülkenin bölünmez bütünlüğünü korumak için çok sayıda silahlı kuvvetler ve kolluk kuvvetleri mensupları ile vatani görevini ifa eden kamu görevlileri hayatını kaybetmiştir. Bu durum yıllardır milletimizi derinden etkilemiştir. Şehitlerimiz, gazilerimiz ve yakınlarının haklarını korumak adına devletimiz bazı kanun düzenlemeleri getirmiş, sivil toplum örgütleri vasıtasıyla vatandaşlarımız tarafından da destek verilmiştir.

Ülkemizin bölünmez bütünlüğü ve milletimizin huzuru için; yurtiçinde ve yurtdışında hayatını kaybeden şehitlerimizin geride kalan yakınları ile yaşamına bir sürü zorlukla mücadele etmek zorunda kalan gazilerimizin haklarına milletimizin vicdanını rahatlatarak şekilde maddi ve manevi anlamda sahip çıkmamız gerekmektedir.

Diğer önemli husus ise;

Anayasamızın 61 inci maddesinde yer alan “...Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.” hükmü ile engelli vatandaşlarımızın yaşam şartlarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi Anayasal güvence altına alınmıştır. Anayasanın bu maddesine dayanılarak çıkarılan kanun ve yönetmeliklerle engelli vatandaşlarımızın yaşamlarını sürdürmelerinde hem kendilerinin hem aile fertlerinin karşılaştığı zorlukların hafifletilmesi konusunda bazı düzenlemeler getirilmiştir. İstihdamları, sosyal güvenceleri, özlük hakları, vergi muafiyetleri alanlarında yapılmış olan bu yasal düzenlemeler günümüz koşullarında ne yazık ki yeterli olmamaktadır.

Bu bağlamda;

4760 sayılı ÖTV ve 197 sayılı MTV kanunundaki vergi muafiyeti için belirlenmiş olan özür oranının yüksek olması, sosyal hayata adaptasyonlarında kendilerine yardımcı olacak motorlu taşıtı almak isteyen engelli vatandaşlarımıza yeni bir engel oluşturmaktadır. Özür oranlarının tespit edilmesinde uygulanan kriterlere baktığımızda, %90 özür oranında istenilen uzuvların işlev kaybı ile bu teklifle düzenlenecek %80 özür oranında istenilecek özür kaybı arasında çok fark bulunmadığı engellilere verilen raporlardan anlaşılmaktadır.

Kanun teklifimde düzenlenecek olan ÖTV ve MTV muafiyeti, şehitlerimizin birinci derece yakınları ve gazilerimiz için, yapmış oldukları fedakarlığın karşılığı olmasa da her alanda yanlarında olduğumuzu gösterecek, yaşamlarını biraz daha rahatlatmak adına devletimizin vermiş olduğu bir destek olacaktır. Vergi muafiyetinde ise istenen özür oranının indirilmesi engelli vatandaşlarımızın motorlu taşıt alırken karşılaştıkları zorlukların hafifletilmesine ve yaşam şartlarının iyileştirilmesine ciddi anlamda katkı sağlayacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Şehitlerin birinci derece yakınları ile gazilerin Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) konusunda vergi istisnası kapsamına alınması ve engelli vatandaşlarımızın motorlu taşıt alımlarında kolaylık sağlanmaktadır.

MADDE 2- Şehitlerin birinci derece yakınları ile gazilere Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV) konusunda vergi muafiyeti sağlanması ile engelli vatandaşlarımızın yaşam standartlarına katkı sağlanması amaçlanmaktadır

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

4760 SAYILI ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU İLE 197 SAYILI MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 6/6/2002 tarih ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde yer alan “% 90” ibaresi “%80” şeklinde değiştirilmiş ve bende aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

“e) 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³’ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³’ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanlar ile 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan (motor silindir hacmi 2.800 cm³’ü aşanlar, bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, sürücü dâhil 8 kişiye kadar oturma yeri olan binek otomobilleri, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç), yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin % 50’sinin altında olanlar ile sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olanlar, şehitlerin eşleri ve birinci derece yakınları ile bunların bulunmaması durumunda kardeşleri ve gaziler tarafından,”

MADDE 2- 18/2/1963 tarih ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “% 90” ibaresi “%80” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Şehitlerin eşleri ve birinci derece yakınları ile bunların bulunmaması durumunda kardeşleri ve gazilere ait olan taşıtlar,”

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 23.11.2015

Seyit TORUN
Ordu Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Seçimle iş başına gelen köy ve mahalle muhtarları yerel yönetimlerin temelidir. Öte yandan 442 sayılı Köy Kanununda muhtar köyde devlet tüzel kişiliğinin temsilcisi olarak devlet işlerini, köy tüzel kişiliğinin temsilcisi olarak da köy işlerini yapmakla görevlendirilmiştir. Bu yanıyla muhtarlar aynı zamanda kamu görevlisidirler. Muhtarlar köy ve mahallelere idari hizmetlerin sunulmasında, yerel hizmetlerin götürülmesinde, vatandaşın birçok sorunun çözülmesinde ve vatandaşların beklentilerinin ilk elden yetkili makamlara aktarılmasında önemli görevler üstlenmektedir. Görev yaptıkları dönemde aldıkları aylık ödenekleri günümüz şartlarında yeterli olmaması nedeniyle, halen sayıları 53 bini bulan köy ve mahalle muhtarlarımız geçim mücadelesi vermektedir. Zor şartlar altında görevlerini yerine getiren muhtarlar görevleri sona erdikten hem geçim sıkıntısına düşmekte hem de pek çok haktan mahrum kalmaktadırlar.

Bir kamu görevlisi olan muhtarlar görevleri süresince tanınmış silah taşıma ve bulundurma hakkına sahiptirler. Bunun için devlete her hangi bir harç ödememektedirler. Ancak görev süreleri biten muhtarlar aynı hakkı devam ettirebilmeleri için normal vatandaşlar gibi harç ödemek zorunda kalmaktadırlar. Oysa ki bazı kamu görevlilerinin (polis, subay, astsubay, orman muhafaza memurları vs.) emekli olduklarında hiçbir harç ödmeden aynı hakkı devam etmektedir.

Bu kanun teklifi ile muhtarlar da görev süreleri sona erdikten sonra diğer kamu görevlileri ile aynı hakka kavuşacak yaşanan haksızlık sona erecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Muhtarlar görevleri sona erdikten sonra diğer kamu görevlileri ile aynı hakka kavuşmuş olacaktır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

ATEŞLİ SİLAHLAR VE BIÇAKLAR İLE DİĞER ALETLER HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“En az iki dönem görev yapmış köy ve mahalle muhtarlarının demirbaŐa kayıtlı veya aldırılacak zati silahları için ateşli silahların taŐınmasına veya bulundurulmasına yetki veren kayıt ve belgeler her türlü resim, vergi ve harçtan muaftır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Günümüzde toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi konusunda yeterli ve dengeli beslenmenin önemi her geçen gün daha da artmaktadır. Bu durum, bireylerin sağlıklı beslenmelerinde gerekli olan temel gıda maddelerine, arzulanan düzeyde ve asgari maliyette ulaşmasının yolunu açacak tarım politikalarının oluşturulması ve geliştirilmesini gerekli kılmaktadır.

Temel gıda maddelerinin başında gelen kırmızı et ise son derece önemli bir protein kaynağıdır. Dünya sağlık örgütü verilerine göre sağlıklı bir insanın vücut ağırlığının her kilogramı için günde 1 gr protein tüketmesi ve bunun da % 50'sinin hayvansal kökenli olması gerekmektedir. Günümüzde kişi başına düşen hayvansal protein miktarı ülkelerin gelişmişliğindeki kriter olarak ele alınmakta ve günlük tüketilen protein miktarı % 40'ın üzerinde hayvansal protein içeren ülkeler, gelişmiş ülke olarak kabul edilmektedir. Amerika ve Avrupa ülkelerinde günlük tüketilen protein miktarının yaklaşık %70'i hayvansal gıdalardan sağlanırken, ülkemizde günlük tüketilen protein miktarının %73'ü bitkisel gıdalardan sağlanmaktadır.

Türkiye'de tarım ve hayvancılıkta izlenen politikalar, ülkenin yaşadığı sosyal ve ekonomik dönüşüm, genç ve nitelikli iş gücünün kırsal alanlardan şehre göç etmesi gibi nedenlerle ülkemiz hayvancılığı mevcut durumunu koruyamamış ve hayvan varlığında ciddi azalmalar yaşamıştır. 2000'li yıllarla birlikte de bu azalmalar giderek artmıştır.

Kırmızı et sektöründeki diğer önemli sorunda fiyat istikrarsızlığıdır. Bunun en büyük sebeplerinden birisi arz-talep dengesizliği diğeri de sektörde sürdürülebilirliğin olmamasıdır. Sektördeki arz-talep dengesine kırmızı et açısından bakıldığında, son yıllarda arz açığı oluşmuş ve buna bağlı olarak fiyatlar sürekli artış göstermiştir. Ülkemizin nüfusu 78,7 milyona ulaşmış ve iç talep önemli oranda artmıştır. Artan talebi ithalat ile karşılamak ülkemizdeki üreticiler ve tüketiciler açısından uzun vadede sürdürülebilir bir politika değildir.

İthalat ile karşılanamayacak kadar stratejik öneme sahip bir ürün olan kırmızı ette sürdürülebilir üretim planlaması ve destekleme politikası geliştirebilmek için geleceğe yönelik tutarlı arz ve talep projeksiyonlarının yapılması, fiyat istikrarının sağlanması, gereken önlemlerin alınması, yapısal sorunların ve çözümlerinin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Seyit TORUN
Ordu Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de özellikle 1980’li yıllara kadar kendi kendine yeten dünyanın 5 ülkesinden biri olarak anılıyorken bu yıllardan sonra ekonomi politikasındaki değişimle başlayan süreçte, tarımda transformasyon politikalarının da etkisiyle, tarımsal üretim ve verimlilik düşmüştür. Türkiye’nin en önemli ve stratejik gıda ürünlerinin başında fındık gelmektedir. Dünya fındık üretiminin yaklaşık yüzde 75’ini Türkiye tek başına gerçekleştirmektedir. Fındık üretimi 33 ilde yapılmasına karşın daha çok 13 ilde öne çıkmaktadır. Türkiye’de 700 bin hektar alanda fındık üretimi yapılmakta, iklim şartlarına göre 450 bin ile 800 bin ton arasında bir üretim gerçekleştirilmektedir. Fındık üretimi dolaylı ve dolaysız olarak 8 milyon insanı yakından ilgilendirmektedir. Bu durum fındığın sosyo-ekonomik önemini artırmaktadır.

İtalya, İspanya, Azerbaycan, Gürcistan ABD ve diğer ülkelerin toplam fındık üretimi Türkiye’nin yaklaşık yüzde 30’u kadar yani 250-300 bin ton arasındadır. Türkiye’de hektar başına 60-80 kg olan üretim, İspanya dışında rakip ülkelere yaklaşık 250-300 kg arasında değişmektedir. İspanya’da hektar başına üretim 1000 kg. ın üstündedir. Ancak Türkiye’de arzda yaşanan dalgalanmalara bağlı olarak fiyatta meydana gelen istikrarsızlık nedeniyle oluşan güvensizlik sonucunda önemli fındık alıcı firmalar, özellikle güney yarımkürede yer alan Arjantin ve Şili gibi ülkelere fındık üretimi yapılması için özendirici ve teşvik edici faaliyetlerde bulunmaktadır.

Dünyanın en büyük fındık üreticisi konumundaki Türkiye’de verimlilik oldukça düşük seviyededir ve kârlılığı olumsuz etkileyen ana etkenlerin başında gelmektedir. Geçmişte ürün fazlalığı bazı sektör temsilcileri tarafından şikayet konusu olmuştur. Ancak son 10 yılda yaşanan zirai don afetlerinden sonra ürün azalmıştır. Türkiye’nin diğer üretici ülkelere göre birim alandan daha düşük verim elde etmesi ise uluslararası piyasalardaki rekabet gücünü azaltmaktadır. Bununla birlikte Azerbaycan ve Gürcistan’daki üretim artışının önümüzdeki yıllarda ülkemizin fındık ihracatını olumsuz etkileyebileceği öngörülmektedir. Son yıllarda dış piyasalarda fındık fiyatlarının yüksek, üretim maliyetlerinin ise düşük olması nedeniyle fındık üretimi yaygınlaşmaktadır. Çikolata sanayinde faaliyet gösteren firmalar da ham madde giderlerini azaltmak amacıyla Azerbaycan ve Gürcistan’da fındık yetiştiriciliğini teşvik ederek Türkiye’nin pazardaki etkinliğini azaltmayı hedeflemektedirler.

Dünyada fındık tüketimi ise hızla artmaktadır. Dünyanın en büyük üreticisi konumundaki Türkiye’deki fındık üretim alanlarının bu ihtiyacı karşılaması üretimdeki verimliliği artırması elzemdir. Ürün az olduğu yıllarda fiyatlar yükselmekte, çok olduğu yıllarda ise düşmektedir. Fiyatları arz ve talep belirlediği için fındık fiyatlarına hali hazırda çok müdahale edilememektedir.

Üretim ve ticaretinde lider olduğumuz fındık tüm zamanlarda olduğu tarımsal ürünler ihracatımızda açık ara öndedir. Tarımsal ürünler ihracatımızda Türkiye’de üretilen fındığın yaklaşık yüzde 80-85’i ihraç edilmektedir. Bu oranın yüzde 75’i Avrupa Birliği ülkelerine ihraç edilmektedir. Fındığın tarım ürünleri ihracatındaki payı yüzde 15-20 seviyelerindedir. Üretim ve ticaretinde lider olduğumuz fındıktan elde ettiğimiz yıllık ihracat geliri yaklaşık 3,5 milyar dolardır.

Uygulanan tarımsal desteklerde üretimde iyileşmeyi sağlayacak teşvik özelliği yoktur. Üretim süreci ve ürün desteklenmemektedir. Yüksek verimli ürünlerin üretimine yönlendirme yapılamamaktadır. İyi tarım ve organik tarım metotlarına geçilememiştir. Ürün çeşitliliğine gidilmesi gibi durumlara destek sağlanmamaktadır. Toplam kalitede bir homojenlik sağlanamamaktadır. Destekleme süreci adil değildir. Tarım arazisi üzerinde ikamet edip de tarımsal faaliyetle geçinmeye çalışana (gerçek üreticiye) de dekar başına aynı miktarda destek sağlanmakta, iş adamı olmuş ama aynı zamanda da tarım arazisi mülkiyetine sahip, üretici tanımıyla alakası olmayana da aynı miktarda destek ödenmektedir. Devletin karşılıksız destek ve teşvik sağlanması noktasında sıkı tespitler yapılamamaktadır.

Destek ve teşvikler bir bütün olarak ve sektörün tamamı için düşünülmemiştir. Yeni pazarlara açılmak, ürüne katma değer kazandıracak Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesi ve teşviki gibi hususlar da bu desteklemeler kapsamında değerlendirilmemiştir.

Fındık ticaretiyle uğraşan işletmeciler için hiçbir standart mevcut değildir. Aslında bu durum ülkemizin geneli için bir sorun niteliğindedir. Marka haline gelip de, nesiller boyunca yaşamış/yaşatılmış işletmecilik kültürü gelişmemiştir. Dünya üretiminde lider olduğumuz fındıkta marka yaratılamamıştır.

Fındık bahçeleri yenilenememiştir. Verimlilik her geçen yıl biraz daha düşmektedir. Geçmişteki miras yolu ile bölünmelerden dolayı fındık bahçelerinin küçük olması nedeniyle üretim maliyetleri yükselmiştir. Verimli bir üretim yapılamadığı için üreticinin gelir seviyesi düşmüştür. Fındıkta lisanslı depoculuk ve ürün borsacılığı kurulamamıştır.

Genelinde ülkemizde, özelinde Ordu ilinde fındığın üretim aşamasından başlamak üzere, yapısal sorunlarının araştırılması, üretim alanlarının verimliliğinin artırılması, sektörün sorunları ve kalıcı çözüm önerilerinin ortaya konulması için Anayasanın 98'inci, İçtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Seyit TORUN
Ordu Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Günümüzde arıcılık, tüm dünyada yapılan en yaygın tarımsal faaliyetlerden biridir. Dünya genelinde bulunan yaklaşık 81 milyon adet kovan varlığın %20'sinden fazlası Hindistan ve Çin'de bulunmaktadır. Türkiye 6.641.348 adet kovan varlığı ile dünya genelinde en çok kovan varlığına sahip üçüncü ülke konumundadır.

FAO'NUN verilerine göre 2013 yılında dünya bal üretimi 1.663.798 ton olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, 94.245 ton bal üretimi ile Çin'in ardından ikinci ülke olarak sektörde söz sahibi konumundadır.

Geçmiş insanlık tarihi ile paralel olduğu birçok bulguyla desteklenen arıcılık diğer tarımsal faaliyetlerle bir arada yürütülebilen, ülkemizin sahip olduğu flora, iklim ve coğrafi koşullar içerisinde tüm yıla yayılabilen ve iş gücü oluşturmakta sıkıntı yaşanmayacak, tarımsal üretim içerisinde önemi gittikçe artan alternatif bir üretim koludur.

Türkiye hem bal üretimi hem de kovan varlığı açısından dünyada ilk üç ülke arasında yer almaktadır. Ancak son yıllarda kovan sayısı ve üretim miktarları sürekli artmasına rağmen kovan veriminde herhangi bir artış gözlenmemektedir. Dünya genelinde kovan başına ortalama bal üretimi yaklaşık 20 kg civarında olup bu üretim değeri ülkemizde genellikle 13-17 kg aralığında değişiklik göstermiştir.

Verimin istenilen düzeyde artış gösterememesinin başlıca nedenlerinin arasında arıcıların teknik bilgi yetersizliğinin yanında hastalık ve zararlılarla doğru ve etkin mücadelenin yapılmaması, ekipmanların eski ve bakımsız olması, yaşlı ve kalitesiz ana arı kullanımı ile nitelik yerine nicelik artışını hedef alan arıcılık uygulamaları gelmektedir.

Dünya çapında ikinci büyük üretim kapasitesine sahip ülkemizin ihracat açısından mevcut kapasitenin çok gerisinde kalmıştır.

Arıcılık sektöründe en önemli sorunlardan biriside sektörün %75'ini teşkil eden gezginci arıcıların "konaklama" sorunudur. Gezginci arıcılar açısından diğer önemli sorun da maliyetlerin neredeyse %40'ını teşkil eden "nakliye" sorunudur.

Bu nedenlerle; bal üretiminde dünyada ikinci, kovan varlığı bakımından üçüncü ülke konumunda olan Türkiye'nin tarımsal üretiminde son derece önemli bir yere sahip olan bal üretiminin ve arıcılık sektörünün sorunlarının ve düşen tüketici güven endeksinin sebeplerinin araştırılması, bal üretiminin ve arı sütü, arı zehri, balmumu, polen, propolis gibi yan ürünlerin üretiminin arttırılması için gerekli ARGE ve üretim faaliyetlerine yönelik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Seyit TORUN
Ordu Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Su ürünleri, neredeyse insanoğlunun tarih sahnesine çıkışından bu yana en önemli besin maddelerindedir. Dünyada artan nüfus karşısında besin maddelerine olan ihtiyaç su ürünlerinden daha çok yararlanılmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Özellikle dengeli beslenmenin bilincinde olan ülkeler, denizlerden yüksek oranda yararlanmanın yollarını aramakta, bugünden geleceğe yatırım yapmaktadırlar.

Üç tarafı denizlerle çevrili olan Türkiye balıkçılık için önemli bir potansiyele sahiptir. En çok balık üretiminin gerçekleştiği Karadeniz kıyıları 1495 km olup Çarşamba ve Bafra delta ovaları hariç, kıyı arazisi tarıma elverişli değildir. Karadeniz'in kıyı şeridinde yamaçlı arazilerde çay ve fındıktan başka bir ürün yetiştiremeyen Karadeniz insanı için yaşamını idame ettirecek iktisadi faaliyet alanları çok azdır. Bu anlamda balıkçılık önemli ve vazgeçilmez bir alan olarak da öne çıkmaktadır.

Son yıllarda Karadeniz'de doğal ve çevresel faktörler nedeniyle balık üretiminde ciddi bir düşüş yaşanmaktadır. 1986 yılında yaşanan Çernobil faciasıyla birlikte denizdeki ekosistem bozulmuştur. Balık türlerine biyolojik olarak yeni türler katılamamaktadır. Denizdeki ekosistemin olumsuz yöndeki değişiminde diğer etkenlerden birisi de, kıyı kaynaklarının yanlış yönetimidir. 1980'li yıllardan itibaren Karadeniz de dâhil olmak üzere deniz kıyı alanları, doğal yapısından uzaklaşarak yoğun bir bozulma sürecine girmiştir. Kentsel alan ve karayolu geçirmek amacıyla denizin doldurulması, şehirlerin ve sanayi kuruluşlarının katı ve sıvı atıklarının denizlere boşaltılması, fındık, çay, tütün ve meyve bahçelerinde kullanılan zirai ilaçların coğrafik şartlar nedeniyle derelere, oradan da denize ulaşması, akarsu ağzlarında ve kıyıya yakın mesafelerde faaliyet gösteren kum-çakıl ocakları, trol ve gırgır balıkçılığının doğru alanlarda yapılmaması, avlanan balık miktarındaki azalışlara duyarsız kalınması bu durumun belli başlı nedenlerindedir.

Hatalı avlanma ve deniz kirliliği balık avlama eylemini, bir iktisadi faaliyet kolu olmaktan çıkartıp, katliama dönüştürmüştür. Son 10 yılda avlanan deniz balıkları türlerinde ve miktarında ciddi bir azalma söz konusudur. Türkiye'deki toplam su ürünleri üretimi 2007 yılında yaklaşık 772 bin tona ulaşmışken, 2014 yılında bu üretim yaklaşık 500 bin tona inmiştir.

Bunların yanı sıra; su ürünlerinin pazarlanmasında, taşınmasında ve nakliye hususunda bir dizi sorun yaşanmaktadır. Karadeniz sahilindeki birçok liman ve barınak ihtiyaca cevap vermemektedir. Teknelerin yanaşma, ürün boşaltma ve yükleme yapabilecek liman imkanları kısıtlıdır. Pazarlamada; başta depolama olmak üzere soğuk zincirin kurulması ve toplama, taşıma ve açık arttırma/müzayede işlerinde kooperatifin aktif rol alması konusunda sorunlar bulunmaktadır. Stok durumu izlenememektedir. Avlanan ürünün pazarlanmasında alt yapı yetersizlikleri vardır ve arz-talep dengesi sağlıklı bir şekilde kurulamamıştır. Mazotun pahalı olması ve balıkçıların borçlarını ödeyebilmek için bankadan kredi kullanmış olmaları ve kredi borçlarını ödeyebilmek içinde teknelerini satışa çıkarmaları, sektörde sıkça karşılaşılan mali sorundur. Karadeniz bölgesinden elde edilen su ürünlerinin karaya çıkarıldığında hijyenik şartlara uygun modern balık hallerinin uygun alanlarda olmayışı diğer önemli bir sorun olarak görülmektedir. Ayrıca, kıyı balıkçısı da endüstriyel balıkçı da yakalamış oldukları balıklardan para kazanamamakta her geçen gün borç yükü artmakta neredeyse kendi teknelerinde emanetçi durumuna düşmektedirler.

Bu nedenlerle; genelinde ÷lkemizde, özelinde Karadeniz Bölgesinde denizlerimizi korumak, sürdürülebilir balıkçılığı sağlamak için, balıkçılık sektörünün sorunlarının araştırılması, uzun süreli yönetim strateji ve planlarının ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Seyit TORUN
Ordu Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Mehmet ÖZHASEKİ tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını Anayasanın 98, İçtüzüğü 96 ve 99. Maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Seyit TORUN
Ordu Milletvekili

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde; "Yeraltı ve yerüstü sularının, denizlerin ve toprağın korunması, kirliliğın önlenmesi veya bertaraf edilmesi maksadıyla kirletici unsurlar ile kirliliğın giderilmesi ve kontrolüne ilişkin usul ve esasları tespit etmek ve uygulamayı sağlamak, acil müdahale planları yapmak ve yaptırmak, çevrenin korunması maksadıyla uygun teknolojileri belirlemek ve bu maksatla kurulacak tesislerin vasıflarını tespit etmek ve bu çerçevede gerekli tedbirleri almak ve aldirmek." Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünün görevleri arasında sayılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2002-2016 yılları arasında ve yıllar itibariyle Karadeniz'de yapılan kirlilik ölçümleri ve ağır metal ölçümleri sonuçları nedir? Söz konusu ölçümler hangi aralıklarla yapılmıştır? Ölçülen parametrelerin ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmelerdeki limit değerlerle uyumu nedir?
2. Bakanlığınızca yapılan ölçümler sonucunda evsel, sanayi ve tarımsal atıklar nedeniyle Karadeniz'de fiziksel ve kimyasal kirliliğın boyutları konusunda hangi sonuçlar elde edilmiştir? Bu kirliliğın giderilmesi ve kontrolü ile deniz yaşamına olan etkilerinin ortadan kaldırılması için Bakanlığınızca yürütölen çalışmalar ve önlemler nelerdir?
3. Anılan yıllar itibariyle Karadeniz'e kıyısı olan illerde, kara kökenli kirleticilerin deniz kıyısına deşarjı ve derin denize deşarjı konusunda Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine uyulmaması nedeniyle kaç tesise ceza uygulanmıştır? Uygulanan ceza miktarı ne kadardır?
4. Söz konusu tesisler hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Recep AKDAĞ tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Seyit TORUN
Ordu Milletvekili

Ordu ili 2014 yılında büyükşehir statüsüne kavuşmasıyla birlikte ihtiyaçları da hızla artmış ve mevcut kurumlar bu ihtiyaçları karşılama konusunda yetersiz kalmıştır. Bunlardan biri ve belki de en önemlisi Ordu Devlet Hastanesidir. 450 yataklı olarak projesi revize edilen hastanenin 2016 yılının ilk aylarında ihalesi yapılacağı bölgenin iktidar milletvekilleri tarafından açıklanmış ve basında da yerini almıştır. 2016 yılının sonuna gelinmiş olmasına rağmen konuyla ilgili hiçbir gelişme olmamış, konu yılan hikayesine dönmüştür.

Bu bağlamda;

1. Ordu Devlet Hastanesinin ihalesi hangi tarihte yapılmıştır?
2. İhale süreci hangi aşamadaadır?
3. Süreçle ilgili yaşanan sorunların sebepleri nelerdir?
4. Yapılan ihale sonucuna göre Devlet Hastanesinin inşaatına ne zaman başlanması ve bitirilmesi planlanmaktadır?
5. Sağlık hakkının ertelenemez, ikame edilemez bir hak olması ve Anayasal çerçevede güvence altına alınmasına rağmen 2016 yılının Şubat ayında ihalesinin yapılacağı söylenen ve bu tarihe kadar süreçle ilgili hiçbir gelişmenin yaşanmadığı Ordu Devlet Hastanesi konusunda Bakanlığınız ne yapmayı düşünmektedir?
6. “İnsan merkezli yaklaşımla birey ve toplum sağlığını en üst düzeyde korumak, sağlık sorunlarına zamanında, uygun ve etkili çözümleri sunmak” şeklinde üstlendiğiniz Bakanlığınız misyonunun içerisinde Ordu halkı da yer almakta mıdır?